

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גליון "העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה פרוק, הקדיש את כתבת-השקט שלו להתפטרותה של שרת-החוק, גולדה מאיר. תחת הכותרת "הרחיב שלך" שאלו כתבי השבועון בשיא הוויכוח על החלפת שמות הרחובות בתל-אביב את התושבים: "מי האיש שעל שמו נקרא הרחוב שלך?" כתבת אנשי יוצאת-דופן כהנה את גורלה של הנערה הפרוית האסופית, שהוריה נהרגו במלחמת שואן, סיניה. מאחורי הקלעים נקרא מאבק על גורלה, בעוד היא חגגה את הניגון הפורים במוסד ירושלמי. כתבת-הזוי תחת הכותרת "קירכסית נגר כדורואלי" הביאה את דיווחו של כוכב נבחרת ישראל

בכדורגל, יהושע ("שייני") גלור על מישחק כדורגל שנערך בין נבחרות בתי-הקפה "כסית" ו"רוול". במסגרת המדור "במרחב" דוח על מניעה של תימן להצטרף כצדק שלישית לרפובליקה המאוחדת שאותה הקים גמאל עבד-אל-נאצר, בהשתתפות מצריים וסוריה. בשער הגליון: גולדה מאיר, שרת-החוק המתפטרת.

הזדמנות היסטורית על מגש כסף * דתיקן תל-אביבי

ידויו המוזר של פורץ * פאבלו פיקאסו על הנשים

גולדה מאיר התכשרה

"העולם הזה": 1067
תאריך: 12.3.1958

שוטרים למקומות בכפר-סבא, מגדיאל ורי מתיים. סיפר בגלוי-לב: "כאן ביצעתי גניבה... כאן התפרצתי לדירה". תוך יום אחד הודה משה מורחי בביצוע שבע הת-פרצויות וגניבות, אשר המשטרה לא ידעה כלל כי הוא קשור בהן. "אני רוצה לעזור לכם". הסביר בטוב לב.

מצויידים בתיק עבה, שכלל את פרטי הודאתו של מורחי, הופיעו השוטרים לח-קירה המוקדמת בבית-משפט השלום ב-פתח-תקווה. השופט אריה גרף קיבל את הודאת הנאשם, העביר את התיק לבית-המשפט המחוזי.

מתיחה על-חשבון הציבור. התבי-עה התקדמה ללא תקלה, עד שהמשפט עמד להסתיים. ואז ניגש מורחי לתובע נחמן אמיתי, שאל אותו בחיך לגלגני: "אתם משוגעים? צלצל לתל-מונד, ותיווכח שבתאריכים שאני ביצעתי כביכול את העבירות, ישבתי בבית-הסוהר".

התובע מיהר לטלפון, ולתדהמתו התברר כי אמנם צדק מורחי. מול האליבי המוח-לט, לא נותר לתביעה אלא לבטל את ה-תיק. הודה בא-יכוח התביעה בבושת-פנים: "חקרתי בדבר והוברר לי שהנאשם ישב במעצר בתקופה זו... גם העדה שהעידה כי זיהתה את הנאשם כגנב אצלה, טע-תה והצביעה עליו, רק מפני שראתה את הנאשם בלוויית שוטרים בביתה... יש לזכות את הנאשם".

מורחי צחק בפה מלא. אולם, כידוע, צותק הצותק אחרון, המשטרה, אשר חוש-ההומור של מורחי לא מצא חן בעיניה, עצרה אותו מיד, הגישה נגדו כתב-אישום חדש. הפעם: על כי "גרם נזק ציבורי וגרם לאנשי משטרה, המחוקקים כספי הציבור ולטובת הציבור, לבזבז את זמנם".

כאשר נסתיימה שמיעת המשפט החדש, שוב לא היה למורחי כל חשק לצחוק. בראש מורכן נכנס למכונת האסירים, ש-הובילה אותו לבילוי חמישה חודשי מאסר חדשים בתל-מונד.

סיניה אוכלת אוזני-החן

הלך מליחמת שואן, צופה בהצגת-הבובות שאותה הכינו המספלות במוסד הירושלמי שבו היא שוהה לכבוד חגי-הפורים. סיניה, המחופשת לסקוט, אוכלת אוזני-החן.

הטובה: מזכיר-סניף המיפלגה הדתית הר-לאומית בתל-אביב, פינחס שיינמן.

מדוע דווקא שיינמן? גם לכך היה הס-בר הגיוני. שיינמן רצה להיות חבר מר-צנת-העירייה, במקומו של משה דב מגיד, מנהיג החברה קדישא. כיסא זה הובטח כבר לשיינמן בתום שנתיים אחרי הבחרי-רות. אולם משהגיע המועד המובטח, לא התחשק למגיד לרדת. הוא חיפש כיסא אחר כדי לפצות את שיינמן. המבט הי-מיפלגתי ננעץ בכיסאו של גרינברג.

אולם איך אפשר היה לסלק מן המועמי-דות את יקיר בכר, שהכיסא התאים לו? הבעיה הושבע מנחם הכהן, איש שכונת התיקוה ונציג מפא"י, בישיבת עיריית-תל-אביב: מה האמת בשמועה כי הובטחו לבכר 10 אלפים ליי מקופת המועצה הר-דתית, למען יותר על הכיסא לטובת שיינמן?

ראש-העירייה הבטיח לחקור. אולם הר-חקירה היתה מיותרת, מכיוון שראש-העירייה לבנון יושב על כסו הרם — כס ראש-העירייה — רק בזכות קולותיהם של מגיד וחבריו.

פיה ליי לצורך דתי יותר: לרכוש כיסא לעסק דתי.

מישחק הכיסאות. בעל הכיסא המ-קורי הוא ד"ר שמאל גרינברג, איש המירוחי, המכהן מזה 18 שנה כיושב-ראש המועצה. אולם לאחרונה חלה גרינברג, ולא היה מסוגל למלא את תפקידו כראש. ממלא-המקום הטיביע היה סגנו של גרינברג, ד"ר יקיר בכר, עסקן ספרדי דתי בלתי-מיפלגתי, בכר החל מופיע באסיפות הפועל המירוחי. אולם הדבר לא הועיל לו. המיפלגה לא רצתה באיש כה בלתי-תלוי במקום זה. תחת זאת מצאה מועמד מתאים לה יותר לתפקיד הרם, בעל המשכורת

מדיניות

נסיגה מופתית

השבוע הגיע יום השנה למאורע עגום: פינוי כוחות צה"ל מרצועת-עזה. במשך ארבעה חודשים שלטה ישראל בעיריית-החוף הדרומית, אומנם נעשו ניסויר-נות ראשונים לארגן בעיר את החיים, אולם ישראל לא ידעה מה לעשות בהוד-מנות ההיסטורית, שהוגשה לה על מגש הכסף.

הרמטכ"ל בראש. כמה אנשים, שלא השתכרו מהמולת הנצחון, העמידו לפני הממשלה את הברירה היחידה: או לספח את הרצועה ולהעניק מייד אזרחות ישראל לית לכל 250 אלף הפליטים ברצועת-עזה — או לאבד את הרצועה. למשך כמה שבועות היה ברור כי גמאל עבד-אל-נאצר אינו שש כלל לקראת החזרת הרצועה לארצו, וכי פליטי עזה עצמם יקבלו את הסיפוח ברצון — בתנאי שיובטח להם שיקום אישי מלא בישראל.

אולם צמרת המדינה, הכבולה עדיין ב-מושגי העליה השנייה, סלדה מפני עצם הרעיון. היא ויתרה על שטח זה של ארץ-ישראל, כדי להימנע מן הצורך להגדיל את אוכלוסיית ישראל ב-300 אלף ערבים נוספים. צה"ל פינה את הרצועה, כשבאר-שו צועד הרמטכ"ל, משה דיין, כך חזרה הרצועה למצריים. השבוע הי-סיק עבד-אל-נאצר את המסקנות: הוא החל בהכנות להפוך את עזה לגרעין של מדינה פלסטינית, שתהווה חלק מן הריסר-בליקה הערבית, תדרוש לעצמה את כל הארץ ממערב לירדן.

אחד המועמדים לשילטון בעזה החדשה: חאג' אמין אל-חוסייני, המופתי הירושלמי, מרביי-הטבחים של היהודים בימי אירופה הנאצית.

מפלגות

"קיר יקיר"

כשאלוהים רוצה, גם מטאטא יורה. כי-שהמדובר במועצה דתית, ועוד בעיר הר-עברית הראשונה, כמעט שאין לאלוהים ברירה. הוא מוכרח לרצות. כך קרה החודש למועצה הדתית של תל-אביב, שברך כלל אין לה 10 ללי-לתיקון הוודים במיקוה, ונמצאו 50 אל-

אנשים

ראש-עיריית פתח-תיקוה פינחס רשיש: "כשצץ בפתח-תיקוה עיתונאי חדש, אני בוחנו בצורה מיוחדת, מזמינו לארוחת-צהריים ועמד על מידת תיאבונו לאכילה. אם תיאבונו בריא וחזק, טימן שכתבתו בריאה וחזקה!"
מאמר ראשי בדבר, על ההבדלים בין העלאות המיסים של עיריית תל-אביב ועיריית חיפה: "בחיפה מכוונת העלאת המיסים למימון הפעולות החשובות... בתל-אביב מוקדש הכסף למתן שילומים לסיעות השותפות בשילטון."

נחניה

פ. נ.

בית העלמין הישן בנתניה, ליד שכונת נר-ציון בדרום העיר, התמלא מכבר. מתי העיר נקברים עתה בבית-העלמין החדש, ליד שיכון הוותיקים במירח העיר, ורק לנכבדי העיר וראשונים שמור עדיין מקום של כבוד בבית-הקברות הישן.

לפני כשבוע ליוו כמה מאות מאורחי נתניה את אחד מנכבדי העיר, בדרכו האחרונה לבית-הקברות הישן. לפתע התג-לתה לעיניהם מצבה צנועה, שנשאה את הכתובת: "פ. נ. החבר משה בן מרדכי כ"ץ ז"ל, איש ההסתדרות, בר הלבב ו-תמים הדרך".

המלווים האבלים עמדו נדהמים נוכח המצבה המוזרה. השתוממו לדעת מי חרט את הכתובת המשונה על המצבה. התע-לומה נפתרה מייד. התברר, כי מאחר שלמישפחת הנפטר לא היה כסף למצבה, הקימה ההסתדרות מצבה מכספה. לא שכ-חה לציין כי המנוח היה איש המעמד הזה. הציין הסביר פרץ אפרתי, דובר מועצת פועלי נתניה: "זוהי זכותה של ההסתדרות להנציח את שמות חבריה הפעילים".

מישפט

הצחק אחרון

בחור רוז, גבוה ושחרחר הוביל חוליית

המשרר רידי מנוסי, כשהגיעו לו להשתתף במיפעל חיסכון פרט: "חיסכון זה דבר חיובי מאוד. מי יודע? אולי פעם הכסף יהיה עוד שווה משוה".